

POROVNÁNÍ NÁRODNÍ KONKURENCESCHOPNOSTI ZEMÍ VISEGRÁDSKÉHO USKUPENÍ

MARTINA ŠUSTROVÁ

Abstrakt

Příspěvek se zaměřuje na porovnání vybraných ukazatelů národní konkurenceschopnosti v rámci zemí Visegrádské skupiny. Vzhledem k vysoké komplexnosti a náročnosti tématu je na tomto místě věnován prostor pouze zhodnocení na základě dat shromážděných Světovým ekonomickým fórem. Země jsou porovnávány z hlediska umístění na základě dosažené hodnoty GCI, z hlediska pořadového umístění v rámci subindexů a z hlediska pořadového umístění v rámci jednotlivých pilířů za rok 2012.

Klíčová slova

Konkurenceschopnost, Visegrádská čtyřka, IMD, WEF, GCI.

Úvod

Národní konkurenceschopnost patří k tématům, kterým je v posledních dvou desetiletích věnována významná pozornost. Zvýšení národní konkurenceschopnosti je prioritou každé vlády, a to především v souvislosti se změnami probíhajícími v soudobé globální ekonomice. Cílem příspěvku je porovnat hodnoty vybraných ukazatelů konkurenceschopnosti České republiky s hodnotami totožných ukazatelů v ostatních zemích Visegrádské skupiny (V4) a vyhodnotit postavení České republiky v rámci tohoto uskupení.

Analyzovaná množina zemí (Česká republika, Maďarsko, Polsko a Slovensko) byla zvolena na základě geografické, historicko-politické a kulturní logiky. Jedná se o komparaci čtyř středoevropských států. I přes to, že se jednotlivé země liší např. v rozloze nebo počtu obyvatel, sdílejí mnoho společného. Všechny sledované země prošly v nedávné době ekonomickým a politickým transformačním procesem. „Hlavními body ekonomické transformace byly cenová liberalizace, liberalizace zahraničního obchodu, privatizace, deregulace a makroekonomická stabilizace“ (Slaný a kol. 2008). Politická transformace ve výše zmíněných zemích proběhla pomocí nenásilné revoluce, jejímž výsledkem byla změna politického režimu. Více či méně úspěšný transformační proces vyústil v roce 2004 ve vstup všech zemí V4 do Evropské unie.

Komparace vychází především z údajů zveřejněných v Globálních ročenkách konkurenceschopnosti, které každoročně publikuje Světové ekonomické fórum (WEF). V rámci porovnání byly stanoveny následující hypotézy:

HYPOTÉZA 1

Země Visegrádské čtyřky zaujaly v komplexním hodnocení konkurenceschopnosti pro období 2012-13 pořadí v první polovině všech posuzovaných zemí.

HYPOTÉZA 2

Nejkonkurenceschopnější zemí v rámci Visegrádské čtyřky je na základě hodnoty globálního indexu konkurenceschopnosti pro období 2012-13 Česká republika.

HYPOTÉZA 3

Kvalita institucionálního prostředí představuje pro Českou republiku i ostatní země Visegrádské čtyřky nejproblematictější pilíř.

HYPOTÉZA 4

Úroveň základního vzdělání a zdraví je silnou stránkou jak České republiky, tak ostatních zemí Visegrádské čtyřky.

1 Vymezení pojmů národní konkurenceschopnost, resp. konkurenceschopnost na makroekonomické úrovni

I přes to, že je pojem národní konkurenceschopnost v současné době velice používaným termínem, jeho vymezení není jednoznačné. Tuto skutečnost dokazuje existence celé řady různě obsáhlých definic.

Mezinárodní institut pro rozvoj managementu (Garelli, 2011) pracuje se dvěma definicemi daného pojmu. Kratší verze říká, že „konkurenceschopnost analyzuje, jak národy řídí veškeré své kompetence, aby dosáhly prosperity či zisku“. Širší (akademická) verze potom zní následovně: „konkurenceschopnost národů je oblastí ekonomické teorie, která analyzuje fakta a politiky, které utváří schopnost národa vytvořit a udržet takové prostředí, které pomáhá vytvářet podnikům větší hodnotu a lidem více prosperity.“

Podle Světového ekonomického fóra je národní konkurenceschopnost definována jako: „Soubor všech institucí, politik a faktorů, které určují stupeň produktivity dané země.“

Jako příklad dalšího z mnoha pojetí můžeme uvést definici, kterou formulovala Prezidentská komise pro průmyslovou konkurenceschopnost v USA, znějící takto (cit YOUNG, 1985): „Národní konkurenceschopnost je stupeň schopnosti národa na základě svobodných a spravedlivých podmínek trhu produkovat zboží a služby, které obstojí na mezinárodních trzích za současné podmínky udržení nebo zvyšování reálných příjmů svých občanů.“

Vymezením pojmu národní konkurenceschopnost se zabývala i řada českých autorů. Často je uváděna definice pocházející od Čapka, Hájka a Mertlíka z roku 1997 (cit. Kubišta, 1999): „Mezinárodní konkurenceschopností se chápe schopnost země proniknout se svým obchodovatelným zbožím a službami na zahraniční a světové trhy, a z takové mezinárodní směny získávat komparativní výhody.“

2 Metody posuzování a hodnocení národní konkurenceschopnosti

Jak již bylo naznačeno výše, koncepční pojetí konkurenceschopnosti na úrovni státu je mnohohrstevné a nejednoznačné. Proto i stanovení univerzální metody pro její měření a posuzování, je stejně obtížná a kontroverzní úloha.

Existuje celá řada metod a způsobů, jak konkurenceschopnost posuzovat a hodnotit. Prvním způsobem může být zjišťování cenových a nákladových indikátorů konkurenceschopnosti. Druhým způsobem může být sledování obchodní výkonnosti a konkurenceschopnosti. A třetím způsobem může být tzv. multidimenzionální (multikriteriální) hodnocení konkurenceschopnosti.

Nejčastěji dochází ke kombinaci mnoha přístupů, což však může vést k metodologickým problémům. Jak uvádí profesorka Plchová (2010): „Měření mezinárodní konkurenceschopnosti je i při dobře definovaném koncepčním rámci velmi často výsledkem výběru a kompromisu na bázi dostupné statistické databáze.“

Vzhledem ke značnému počtu různých přístupů bude na tomto místě věnována pozornost pouze multikriteriálnímu hodnocení konkurenceschopnosti. Jeho podstatou je myšlenka, že čím více kritérií je k hodnocení použito, tím věrohodnější by měl získaný výsledek být. Hodnocení je založeno jak na kvantitativních, tak kvalitativních datech. Kvantitativní data představují statistické údaje, kvalitativní data jsou zjišťována prostřednictvím různých dotazníkových šetření. Tento typ komplexního hodnocení realizují především velké světové organizace, jako je Světové ekonomické fórum sídlící v Ženevě nebo Mezinárodní institut pro rozvoj managementu sídlící v Lausanne.

a) Světové ekonomické fórum (World Economic Forum, WEF)

Světové ekonomické fórum již od roku 1979 pravidelně vydává Globální ročenku konkurenceschopnosti (Global Competitiveness Report - GCR). Od roku 2005 je jako hlavní metodický nástroj, který měří mikroekonomické a makroekonomické základy národní konkurenceschopnosti, využíván tzv. globální index konkurenceschopnosti (Global Competitiveness Index – GCI). Tento index zahrnuje 3 subindexy (základní požadavky, zvyšování efektivity a inovační a sofistikované faktory), které zároveň odráží 3 vývojová stadia

ekonomiky (faktorově tažené ekonomiky, výkonnostně tažené ekonomiky a ekonomiky tažené inovacemi). Každý subindex dále obsahuje několik pilířů s různým počtem indikátorů. (World Economic Forum [WEF], 2011)

Tabulka č. 1: Struktura GCI

Subindexy	Pilíře (počet indikátorů)	Vývojové stádium ekonomiky
1. základní požadavky	1. instituce (21)	faktorově tažené ekonomiky
	2. infrastruktura (9)	
	3. makroekonomická stabilita (6)	
	4. zdraví a základní vzdělání (10)	
2. zvyšování efektivity	5. vyšší vzdělání a odborná příprava (8)	výkonnostně tažené ekonomiky
	6. efektivita zbožových trhů (16)	
	7. efektivita trhu práce (9)	
	8. rozvoj finančního trhu (8)	
	9. technologická připravenost (6)	
	10. velikost trhu (2)	
3. inovační a sofistikované faktory	11. obchodní vyspělost (9)	ekonomiky tažené inovacemi
	12. inovace (7)	

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z Globální ročenky konkurenceschopnosti pro období 2011-2012.

b) Mezinárodní institut pro rozvoj managementu (International Institute for Management Development, IMD)

Druhou, velmi dobře známou ročenku konkurenceschopnosti (World Competitiveness Yearbook), vydává od roku 1989 Mezinárodní institut pro rozvoj managementu. Jejím obsahem je hodnocení konkurenceschopnosti přibližně šedesáti světových ekonomik za použití 331 kritérií. Hodnocení je založeno jak na měkkých datech (asi 1/3), tak i na tvrdých datech (asi 2/3). Celkové hodnocení se opírá o čtyři hlavní faktory (ekonomická výkonnost, efektivnost fungování vlády, efektivnost fungování podniků a infrastruktura). Každý hlavní faktor dále obsahuje 5 subfaktorů s různým počtem indikátorů. (International Institute for Management Development, [IMD], 2011)

Tabulka č. 2: Přehled faktorů – hodnocení národní konkurenceschopnosti dle IMD

Faktory (celkový počet indikátorů)	Subfaktory (počet indikátorů)
1. ekonomická výkonnost (78)	domácí ekonomika (25); mezinárodní obchod (24); mezinárodní investice (17); zaměstnanost (8); ceny (4)
2. efektivnost fungování vlády (71)	veřejné finance (12); fiskální politika (13); institucionální rámec (13); obchodní legislativa (21); sociální rámec (12)
3. efektivnost fungování podniků (68)	produktivita a efektivnost (11); trh práce (23); finance (18); manažerské řízení (9); hodnoty a postoje (7)
4. infrastruktura (114)	základní infrastruktura (25); technologická infrastruktura (23); vědecká infrastruktura (23); zdraví a životní prostředí (27); vzdělání (16)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z webových stránek Mezinárodního institutu pro rozvoj managementu.

3 Porovnání národní konkurenceschopnosti zemí Visegrádské čtyřky dle WEF

Tabulka č. 3: Umístění zemí V4 na základě hodnoty GCI

	Informace z Globálních ročenek konkurenceschopnosti						
	2012-13	2011-12	2010-11	2009-10	2008-09	2007-08	2006-07
Česká republika	39 (4,51)	38 (4,52)	36 (4,6)	31 (4,7)	33 (4,6)	33 (4,6)	31 (4,7)
Maďarsko	60 (4,30)	48 (4,36)	52 (4,3)	58 (4,2)	62 (4,2)	47 (4,4)	38 (4,5)
Polsko	41 (4,46)	41 (4,46)	39 (4,5)	46 (4,3)	53 (4,3)	51 (4,3)	45 (4,4)
Slovensko	71 (4,14)	69 (4,19)	60 (4,2)	47 (4,3)	46 (4,4)	41 (4,4)	36 (4,5)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z Globálních ročenek konkurenceschopnosti vydaných v letech 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007 a 2006.

Na základě hodnoty GCI pro období 2012-13 se česká ekonomika umístila na 39. místě ze 144 zkoumaných zemí, což je nejhorší umístění za posledních sedm sledovaných období. Avšak v porovnání s ostatními zeměmi Visegrádské čtyřky jde o pozici nejlepší. Pro období 2012-13 se na základě hodnoty GCI nejhůře umístilo Slovensko, které obsadilo 71. místo. Nejbliže za Českou republikou se umístilo Polsko, a to na 41. místě. Maďarsko obsadilo 60. pozici.

Tabulka č. 4: Umístění zemí V4 v rámci jednotlivých subindexů (dle WEF)

Období (Σ měřených zemí)	Země V4	Subindexy		
		Základní požadavky	Zvyšování efektivity	Inovační a sofistikované faktory
		Pořadí	Pořadí	Pořadí
2012-13 (144)	Česká republika	44 (4,89)	34 (4,59)	32 (4,13)
	Maďarsko	55 (4,78)	52 (4,32)	58 (3,68)
	Polsko	61 (4,66)	28 (4,69)	61 (3,66)
	Slovensko	62 (4,64)	51 (4,33)	74 (3,50)
2011-12 (142)	Česká republika	45 (4,9)	29 (4,6)	32 (4,1)
	Maďarsko	55 (4,7)	42 (4,4)	52 (3,7)
	Polsko	56 (4,7)	30 (4,6)	57 (3,6)
	Slovensko	60 (4,7)	44 (4,4)	71 (3,5)
2010-11 (139)	Česká republika	44 (4,9)	28 (4,7)	30 (4,2)
	Maďarsko	59 (4,6)	41 (4,4)	51 (3,7)
	Polsko	56 (4,7)	30 (4,6)	50 (3,8)
	Slovensko	53 (4,8)	37 (4,4)	63 (3,5)
2009-10 (134)	Česká republika	45 (4,8)	24 (4,8)	26 (4,4)
	Maďarsko	58 (4,5)	45 (4,4)	61 (3,7)
	Polsko	71 (4,3)	31 (4,6)	46 (3,8)
	Slovensko	54 (4,6)	34 (4,5)	57 (3,7)
2008-09 (134)	Česká republika	45 (4,9)	28 (4,7)	25 (4,4)
	Maďarsko	64 (4,4)	48 (4,3)	55 (3,7)
	Polsko	70 (4,4)	41 (4,4)	61 (4,3)
	Slovensko	52 (4,7)	32 (4,5)	53 (3,8)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z Globálních ročenek konkurenceschopnosti vydaných v letech 2012, 2011, 2010, 2009 a 2008.

Výše uvedená tabulka znázorňuje pořadí zemí Visegrádské čtyřky z hlediska třech subindexů (základní požadavky, zvyšování efektivity a inovační a sofistikované faktory) v letech 2008-

2012. Pořadí je stanoveno na základě výpočtu průměrné hodnoty z hodnot, které byly dosaženy v jednotlivých pilířích.

V rámci subindexu základní požadavky se Česká republika umísťovala v průběhu let střídavě na 44. a 45. místě. Ostatní země V4 se umísťovaly v průběhu let mezi 52. - 64. místem. Výjimku tvoří Polsko, které obsadilo v roce 2008 70. pozici a v roce 2009 až 71. pozici.

Co se týče pořadí z pohledu zvyšování efektivity, dosáhla Česká republika v období 2012-13 svého nejhoršího umístění, a to na 34. pozici. V předchozích letech se vždy v rámci tohoto kritéria umístila do 30. místa. Naopak umístění Polska se rok od roku zlepšuje. V období 2012-13 dosáhlo svého nejlepšího umístění, a to na 28. pozici. Z tabulky lze dále vyčíst, že pozice Slovenska se v průběhu uvedených období stále zhoršuje z původního 32. místa pro období 2008-2009 až na 51. místo pro období 2012-13. Taktéž pozice Maďarska se od roku 2010 zhoršuje a v období 2012-13 dosáhlo nejhoršího pořadí mezi státy V4.

Z hlediska faktorů inovativnosti a sofistikovanosti se naše země umístila nejlépe z V4, a to i přes to, že se její pozice meziročně zhoršuje. Maďarsko, Polsko a Slovensko se v rámci tohoto subindexu umístily daleko za Českou republikou.

Tabulka č. 5: Umístění zemí V4 v rámci jednotlivých pilířů (dle WEF)

Roky (celkový počet měřených zemí)	Země V4	Subindexy											
		Základní požadavky				Zvyšování efektivity						Inovační a sofistikované faktory	
		Instituce	Infrastruktura	Makroekonomická stabilita	Zdraví a základní vzdělání	Vyšší vzdělání a odborná příprava	Efektivita zbožových trhů	Efektivita trhu práce	Rozvoj finančního trhu	Technologická připravenost	Velikost trhu	Obchodní vyspělost	Inovace
2012-13 (144)	Česká republika	82 (3,7)	38 (4,8)	42 (5,2)	53 (5,9)	38 (4,9)	41 (4,5)	75 (4,3)	57 (4,3)	31 (5,1)	40 (4,5)	35 (4,5)	34 (3,8)
	Maďarsko	80 (3,7)	50 (4,4)	44 (5,2)	51 (5,9)	49 (4,7)	67 (4,3)	79 (4,3)	72 (4,0)	49 (4,4)	52 (4,3)	86 (3,7)	37 (3,6)
	Polsko	55 (4,1)	73 (3,9)	72 (4,6)	43 (6,0)	36 (4,9)	51 (4,4)	57 (4,5)	37 (4,6)	42 (4,7)	19 (5,1)	60 (4,1)	63 (3,3)
	Slovensko	104 (3,4)	56 (4,2)	54 (4,9)	42 (6,0)	54 (4,5)	54 (4,4)	86 (4,2)	48 (4,4)	45 (4,4)	59 (4,0)	61 (4,0)	89 (3,0)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z Globální ročenky konkurenceschopnosti pro období 2012-2013.

Na základě analýzy Světového ekonomického fóra se z hlediska kvality veřejných institucí umístila Česká republika podprůměrně na 82. místě ze 144 zkoumaných zemích. V rámci V4 se na výrazně lepší pozici umístilo Polsko – 55 místo. Maďarsko obsadilo 80. místo a Slovensko až 104. pozici. Ukazuje se, že nejproblematičtější oblastí v rámci tohoto pilíře je pro Českou

republiku důvěra veřejnosti v politický systém, účelnost vládních výdajů a objektivní rozhodování státních úředníků.

Dle infrastruktury se Česká republika světově řadí na 38. místo. V rámci tohoto pilíře je negativně hodnocena především kvalita tuzemských silnic, naopak velice kladně je hodnocena dodávka elektřiny. Ostatní země V4 se umístily z hlediska kvality infrastruktury až o několik příček za Českou republikou.

V oblasti makroekonomické stability se ČR umístila opět nejlépe ze zemí Visegrádského uskupení a celkově na 42. pozici. Mezi nejlépe hodnocené indikátory v této kategorii patří jednoznačně inflace, zatímco při porovnání rozpočtového salda se naše země zařadila mezi méně úspěšné ekonomiky.

V hodnocení zdraví a základního vzdělání obstálo nejlépe ze zemí V4 Slovensko, které obsadilo celkově 42. pozici ze všech hodnocených zemí. Polsko obsadilo celkově 43. pozici, Maďarsko 51. pozici a Česká republika až 53. pozici.

Změna pořadí však nastává v hodnocení vyššího vzdělání a odborné přípravy, kde nejlépe ze zemí V4 uspělo Polsko (36. místo) následované Českou republikou (38. místo), Maďarskem (49. místo) a Slovenskem (54. místo).

Z hlediska efektivity zbožových trhů opět nejlépe uspěla, v porovnání s ostatními státy V4, Česká republika, která ve světovém žebříčku zaujala pozici v první třetině všech hodnocených zemí.

Co se oblasti efektivity trhu práce týče, Česká republika zaujímá 75. místo ze 144 hodnocených zemí. Mezi nejhůře hodnocený dílčí ukazatel patří praktiky přijímání a propouštění zaměstnanců (110. místo). Ze zemí V4 se nejlépe umístilo Polsko na 57. místě.

Také v rámci visegrádského porovnání rozvoje finančního trhu uspělo nejlépe Polsko – celkově 37. pozice v žebříčku světového hodnocení. Na celkové 48. pozici se umístilo Slovensko. Česká republika získala lepší hodnocení než Maďarsko, ale i přes to skončila až na celkové 57. pozici. Negativně byly hodnoceny zejména indikátory související s dostupností finančních služeb a rizikového kapitálu. Pozitivně bylo hodnoceno zdraví bank.

Velmi dobrého postavení dosáhla Česká republika z hlediska technologické připravenosti. Kladně byla naše země hodnocena především v rámci dílčích indikátorů, které se týkají mobilního a internetového širokopásmového připojení. Z hlediska technologické připravenosti nejhůře obstálo Maďarsko.

Z hlediska velikosti trhu se logicky v popředí umístilo Polsko, následované Maďarskem, po té Českou republikou a Slovenskem.

Dle obchodní vyspělosti se Česká republika řadí na 35. místo ze 144 hodnocených zemí. Ostatní státy V4 se umístily následovně: na 60. místě Polsko, na 61. místě Slovensko a na 86. místě Maďarsko. Za silnou konkurenční výhodu pro naši zemi v této oblasti lze považovat poměrně vysokou kvalitu místní dodavatelské sítě.

Česká republika je dle hodnocení WEF zařazena mezi země, jejichž hospodářský rozvoj je tažen inovacemi. I přes to, že se Česká republika umístila v rámci hodnocení inovačního pilíře na celkové 34. pozici, značnou překážkou zůstává zadávání veřejných zakázek na nákup moderních technologií. V celkovém umístění skončilo nejbližší za Českou republikou Maďarsko na 37. pozici. Nejhůře se ze zemí Visegrádského uskupení umístilo Slovensko na 89. pozici.

Závěr

Cílem této práce bylo porovnat hodnoty vybraných ukazatelů konkurenceschopnosti České republiky s hodnotami totožných ukazatelů v ostatních zemích Visegrádské skupiny a vyhodnotit postavení České republiky v rámci tohoto uskupení.

Vzhledem ke značnému počtu různých přístupů a jejich rozsahu byla v tomto příspěvku věnována pozornost pouze komparaci na základě multikriteriálního hodnocení, které vychází z údajů zveřejňovaných v Globálních ročenkách konkurenceschopnosti, které každoročně publikuje Světové ekonomické fórum.

I když země Visegrádské skupiny vykazují mnoho společných rysů, lze konstatovat, že na základě provedeného porovnání je Česká republika nejkonkurenceschopnější zemí v rámci tohoto uskupení. Toto tvrzení se opírá o výsledné hodnoty GCI. Světové ekonomické fórum určilo celkové pořadí konkurenceschopnosti analyzovaných států pro rok 2012-13 následovně: Česká republika (39. pozice / 144 hodnocených), Polsko (41. pozice / 144 hodnocených), Maďarsko (60. pozice / 144 hodnocených), Slovensko (71. pozice / 144 hodnocených). Hypotéza 2 se tedy potvrdila. Hypotéza 1 se taktéž potvrdila. Dle hodnoty GCI zaujaly země V4 pořadí v první polovině všech posuzovaných zemí.

Přestože byla transformace v zemích Visegrádského uskupení považována za úspěšnou, nepodařilo se doposud odstranit všechny negativní jevy. Významnou překážkou rozvoje dvou ze čtyř analyzovaných zemí je kvalita veřejných institucí. V rámci tohoto kritéria dosáhla Česká republika a Slovensko nejhoršího umístění v rámci všech sledovaných pilířů konkurenceschopnosti. V případě Polska je největším problémem infrastruktura a v případě Maďarska obchodní vyspělost. Hypotéza 3 je tedy potvrzena pouze částečně.

Silnou stránku zemí V4 nelze jednoduše zobecnit. Již to není relativně dobrá úroveň zdraví a základního vzdělání, jak tomu bývalo dříve. Česká republika dosahuje poměrně dobrého umístění v rámci technologické připravenosti, obchodní vyspělosti a inovací. Taktéž Maďarsko, přestože se umístilo v celkovém pořadí až za naší zemí, dosahuje uspokojivé pozice v rámci inovací. Konkurenční výhodou Polska je jednoznačně velikost trhu. Jako další je možné jmenovat vyšší vzdělání a odbornou přípravu. Pro Slovensko je pozitivní umístění v rámci zdraví a základního vzdělání. Hypotéza 4 tedy nebyla potvrzena.

Tento příspěvek byl zpracován v rámci projektu IGA VŠE v Praze číslo F2/9/2012.

Literatura

- [1] GARELLI, Stéphane. The fundamentals and history of competitiveness In *IMD World Competitiveness Yearbook 2011*, 2011 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: <https://www.imd.org/research/publications/wcy/loader.cfm?url=/commonspot/security/getfile.cfm&pageid=17113>
- [2] KUBIŠTA, Václav. *Mezinárodní ekonomické vztahy*. Praha: HZ Editio, 1999. 1. vyd. ISBN 8086009-29-7.
- [3] PLCHOVÁ, Božena; ABRHÁM, Josef; HELÍSEK, Mojmír. *Česká republika a EU: Ekonomika - Měna, Hospodářská politika*. Praha: Agentura KRIGL, 2010. 1. vyd. ISBN 978-80-86912-39-4.
- [4] SLANÝ, Antonín a kol. MASARYKOVA UNIVERZITA. *Konkurenceschopnost ekonomiky (komparace zemí IOCE)* [online]. Brno, 2008 [cit. 2013-11-22]. ISBN 978-80-210-4725-9. Dostupné z: https://is.muni.cz/do/econ/soubory/oddeleni/centrum/ESF_monografieV_WEB.pdf
- [5] YOUNG, John A. Global Competition - The New Reality: Results of the President's Commission on Industrial Competitiveness In LANDAU, Ralph a Nathan ROSENBERG. *The Positive sum strategy: harnessing technology for economic growth* [online]. Washington, D.C.: National Academy Press, 1986 [cit. 2013-11-23]. ISBN 0-309-03630-5. Dostupné z: <http://books.google.cz/books?id=8zErAAAAYAAJ&pg=PA501&lpg=PA501&dq=Global+Competition%E2%80%94The+New+Reality+-+young&source=bl&ots=j3dcPZ6Y9h&sig=ExsSrDMZwiSzqLexkJygcmeoCdY&hl=cs&sa=X&ei=RJGBT6H9BZSDhQesnPmuBw&ved=0CDIQ6AEwAg#v=onepage&q=Global%20Competition%E2%80%94The%20New%20Reality%20-%20young&f=false>
- [6] WORLD ECONOMIC FORUM. *The Global Competitiveness Report 2012–2013* [online]. Ženeva, 2012 [cit. 2013-11-23]. ISBN-13: 978-92-95044-35-7. Dostupné z: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2012-13.pdf
- [7] WORLD ECONOMIC FORUM. *The Global Competitiveness Report 2011–2012* [online]. Ženeva, 2011 [cit. 2013-11-24]. ISBN-13: 978-92-95044-74-6. Dostupné z: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GCR_Report_2011-12.pdf

- [8] WORLD ECONOMIC FORUM. *The Global Competitiveness Report 2010–2011* [online]. Ženeva, 2010 [cit. 2013-11-24]. ISBN-13: 978-92-95044-87-6. Dostupné z: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2010-11.pdf
- [9] WORLD ECONOMIC FORUM. *The Global Competitiveness Report 2009–2010* [online]. Ženeva, 2009 [cit. 2013-11-24]. ISBN-13: 978-92-95044-25-8. Dostupné z: <http://www.weforum.org/pdf/GCR09/GCR20092010fullreport.pdf>
- [10] WORLD ECONOMIC FORUM. *The Global Competitiveness Report 2008–2009* [online]. Ženeva, 2008 [cit. 2013-11-24]. ISBN-13: 978-92-95044-11-1. Dostupné z: <http://www.weforum.org/pdf/GCR08/GCR08.pdf>
- [11] Factors&Criteria. *IMD* [online]. 2011 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: http://www.imd.org/research/publications/wcy/Factors_and_criteria.cfm?
- [12] Publications. *IMD* [online]. 2012 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: http://www.imd.org/research/publications/wcy/upload/Overall_ranking_5_years.pdf

Kontakt

Ing. Martina Šustrová
Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. W. Churchilla 4
130 67 Praha 3
Česká republika
xfrom09@vse.cz